

Celovška porota.

O Celovski porotni sodbi smo mislili pisati že takrat, ko je bila velika pravda zoper kmetico Franico Žerjav, pa zaradi obilnosti drugega gradiva smo morali stvar odložiti do danes. Takrat je bilo zaslišanih kakih 60 prič, ki so govorile skoro vse le slovensko, ker drugega jezika niso zmožne. Bile so namreč iz Koteljske župnije in tam okoli na štajerski meji, kjer ni med ljudstvom nemščina še tako znana, da bi se je mogli z lehkoto posluževati. Vrh tega je pomisliti, da je kmetici šlo za glavo, kajti obdolžena je bila, da je zaporedno zastupila dva svoja moža. Kjer gre pa za smrt ali življenje, in kjer so priče vse slovenske, tam je pač naravno in potrebno, da so tudi sodniki in porotniki zmožni slovenskega jezika, da prav razumejo in prevdarijo vse izpovedi prič. Toda v Celovcu boš tako pravično uredbo zastoj iskal. V zadnji dobi porotniškega zasedanja meseca grudnia preteklega leta bilo je med takratnimi 36 porotniki in 9 namestniki samo troje mož, ki so bili zmožni poleg nemščine tudi slovenskega jezika; pri omenjenih obravnavi Franice Žerjav pa so bili izrečani porotniki po večini taki, ki so bili zmožni le samo nemškega jezika. Sodniki so bili: deželni svetnik g. Wagner kot predsednik, deželni svetnik g. Walter in adjunkt g. Bouvier kot prisodnika; vsi trije so več ali manj tudi slovenskega jezika zmožni. Nasproti tem je bil imenovan za namestnega sodnika adjunkt g. prof. Wagensperg, ki je rojen Nemec in ne zna slovenski. Kar je najvažnejše na celi stvari je pa to, da je bil kot tožnik za to pravdo odmenjen državni pravnik namestnik g. Winkler, ki je slovenskega jezika popolnoma nezmožen. Za tolmača je bil odločen neki pisar brez viših šol, nek bivši trgovski pomočnik, pozneje ponesrečeni trgovec in sedaj diurnist pri c. k. deželni sodnji v Celovcu, imenom Wedan. Nihče ne bo pričakoval, da bi tak bil obeh jezikov popolnoma zmožen, kar postava odločno zahteva; zna namreč za silo le tisto koroško-slovensko narečje, ki se v njegovem rojstnem kraju govori. Da bi on vsako besedo dobro razumel in pravilno ter natančno predstavil, to je pač dvomljivo in o tem, kako da tolmači, smo se čestokrat tudi sami imeli že priliko prepričati. Mnogi trezno misleči gospodje so nad tako obravnavo in sodbo z glavami zmajali. Tako

pa ni bilo samo enkrat, to se ponavlja vsako leto, da se slovenski obtoženci in slovenske priče postavljajo pred nemške tožnike, sodnike in porotnike. Kdo vé, če ni že marsikteri obtoženelec preveliko kazen dobil zavoljo tega, ker je bilo prestavljanje tolmačevo pomanjkljivo? Take pravosodne razmere pač niso primerne za pravno državo, kakoršna hoče biti Avstrija!

Da imamo pa v Celovcu zmirom take porotnike, ki so po svoji veliki večini slovenskega jezika nezmožni, tega so v veliki meri krive politične oblasti, ker se ne držijo vestno postave o porotnikih z dne 23. vel. travna 1873, drž. zak. št. 121. Ta postava pravi v § 9., da mora okrajni glavar, ko je imenike za poroto sposobnih mož iz raznih njemu podrejenih občin pregledal, deželni sodnji naznaniti tiste može, ki se mu zdijo najbolj pošteni in razumni za službo porotniško; v takih deželah pa, kjer je več deželnih jezikov, tudi tiste može, ki so jezikovno najbolj sposobni, na Koroškem tedaj tiste, ki znajo nemško in slovensko, toraj oba deželna jezika. Ravno isto veleva § 10. za mesta z lastnim statutom (magistratom), kakor je Celovec. Isto določbo ponavlja § 14. omenjene postave, ki pravi, da posebna komisija pri deželni sodnji izbere po nasvetu političnih oblastij in v smislu §§ 9 in 10 tiste može za porotnike, ki so najvrednejši in najsposobnejši. Vsak pravični človek nam bo pa pritrdil, da so za porotnike „najsposobnejši“ tisti, ki znajo oba deželna jezika, ker oni slišijo in razumejo izpovedi obtožencev in prič iz prvega vira in ne potrebujejo nezanesljive prestave tolmačeve. In če bi tolmač še tako dobro prestavljal, ene reči tukaj vender manjka: vsak dušeslovec (psiholog) to vé, da kedar s kom govorimo, ne sodimo resnice samo po njegovih besedah, ampak tudi po njegovem pogledu, po njegovih črtah v obrazu, po mirnem ali nemirnem njegovem obnašanju; porotnik pa, ki priče same ne posluša, ker je ne razume, ne more to prav razsoditi; on zve le od tolmača, kaj je priča rekla, on pa ni mogel primerjati teh besed z obnašanjem in pogledom priče v tistem hipu, ko je govorila. Taka sodba je toraj zmirom pomanjkljiva.

Da se naša koroška porota zboljša, in da dobimo več slovensčine zmožnih porotnikov, za ta namen skoraj da ni treba nove postave, zadosti

bo, ako se zaukaže, naj se sedanje postavne določbe bolj strogo in natančno izvršujejo. Okrajnim glavarjem in Celovškemu magistratu naj se zaukaže, da naj deželni sodnji naznanijo tiste za poroto sposobne može, ki znajo slovensko in nemško; deželni sodnji pa naj se ukaže, da naj v prvi vrsti take može izbere za porotnike, ki so zmožni obeh deželnih jezikov. Na Koroškem je prav lahko dobiti veliko število slovensčine zmožnih porotnikov. Koder Slovenci prebivajo, so gospodje večidel zmožni slovensčine; nekaj jih je seveda tudi trdih Nemcev vmes, ali taki naj se pa le takrat v poroto pokličejo, kečar to potreba nanese, t. j. ako bi se ne dobilo potrebno število obeh jezikov zmožnih porotnikov. V tem slučaju pa se morajo po primeren številu poklicati v poroto tudi taki, ki so zmožni samo slovenskega jezika. Največ porotnikov je v primeri navadno iz Celovca, in zdi se nam, da izbirajo tukaj po največ trde Nemce, ker se oblastnije ne ozirajo na §§ 9, 10 in 14 zgoraj omenjene postave gledé jezikovne sposobnosti. Tudi v Celovcu je mnogo gospodov, ki znajo oba deželna jezika; take naj bi v prvi vrsti jemali za porotnike, pa bo vse prav. Kakor pa se vidi iz vsakoletnih porotnih listin, se v obče gleda le na to, da znajo porotniki nemško. To nam priča tudi imenik, ki se je ravnokar razglasil za prihodnje porotno zasedanje, ki se prične meseca sušca.

Gospod pravosodni minister nam toraj prav lahko pomaga. Drugega mu ni treba, ko da izdá odlok, s katerim politične oblasti in deželno sodnijo v Celovcu opozori na §§ 9, 10 in 14 postave o porotnikih, in v smislu teh paragrafov naj strogo zaukaže, da naj se za porotnike v prvi vrsti izbirajo taki za porotno službo sposobni može, ki so zmožni obeh deželnih jezikov.

Da pa dobimo in obdržimo dobro, Slovincem ne preveč odtujeno porotno sodišče, mora se tudi ljudstvo za to stvar več pobrigati, zlasti naša rodoljubna slovenska stranka; tudi ljudstvo mora nekako nadzorovati izbiranje porotnikov. V ta namen mora pa ljudstvo prej vedeti, kdo sme in kdo ne sme porotnik biti, in kdo je tega oproščen. Zato hočemo navesti najimunitnejše določbe iz prej omenjene postave.

§ 1. določuje, kdo je sposoben za porotniški posel. Imeti mora sledeče lastnosti: 1. mora biti 30 let star, 2. mora znati pisati in brati, 3. mora

Prvo sv. obhajilo ob času francoske prekucije.

(Povestica iz francoščine.)

Nekaj let je že od tega, ko sem bil poklican v neko staro hišo, v kateri se je nahajala tudi ječa. Peljali so me po stopnicah navzdol v klet (hram), kjer je bila borna, temna izbica, v njej stara postelj, v njej slama, pokrita z rjuho in strganim odevalom. To je bilo zavetje, ktero je usmiljena jetničarica prepustila stari ženkici, ktera me je pustila poklicati, da jo spovem in obhajam. Belolasa starka bila je videti stara že kakih sto let. Čutila se je srečno v tem zavetju. „Poglejte, gospod“, me je ogovorila, „dobri Bog me nikoli ni zapustil. Zdaj sem že zelo stara, pa kar sem potrebovala, mi je Bog še zmirom dal.“ — „Koliko let že imate, dobra mamica?“ vprašam jo jaz. „Tega nisem nikoli prav vedela,“ reče ženica. „Ko sem bila še v Loreni, rekli so mi stari ljudje, da sem bila takrat šest let stara, ko so našega dobrega kralja Ljudovika XVI. ob glavo djali. To je vse, kar vem o svoji starosti.“ — „Tedaj imate na blizo 95 let.“ — „Bo že res tako, gospod!“ — „V kateri starosti pa ste prejeli svoje prvo sv. obhajilo?“ — „Bila sem takrat še zelo mlada, menda devet ali deset let. Pa prvega sv. obhajila nisem prejela v cerkvi.“ — „Kje pa potem?“ — „Cerkve so bile takrat zaprte. Takrat so se ljudje uprli zoper Boga in duhovnike. Vsega se še dobro spominjam. Bilo je po noči, ko je naša dobra in

pobožna mati (Bog jej daj dobro!) prišla nas otroke klicat, čisto tiho, brez luči in hrupa: „Ustanite, otroci, in hitro se oblecite“ je šepetala, „neki mož je prišel, ki vam bo nekaj dobrega dal.“ (Besed „duhovnik“ ali „obhajilo“ si ni upala spregovoriti, da bi je kdo ne slišal.) Mi smo bili pa že na to pripravljeni in smo vedeli, kaj te besede pomenijo, namreč, da je prišel na skrivaj duhovnik v vas, da bo sv. mašo bral in potem nas obhajal z nebeškim kruhom. Veseli smo po koncu planili, pa čisto tiho, in ko smo se oblekli, smo šli z materjo na določeni kraj. — „Tedaj ste po noči prejeli prvokrat sv. obhajilo?“ — „Res je, gospod; po noči je bilo in to v nekem hlevu! Naš Gospod Jezus ne sovraži hleva, zato je hotel biti v hlevu rojen. Na enem koncu hleva so stali voli (ne vem, če je bil tudi kak osliček vmes, kakor v Betlehemski štalici), na drugem koncu pa je bil postavljen lesen altar iz desk (dil), opleten s smerečjem, in razsvitljen s štirimi voščeni svečami; sv. razpelo in par tabel s podobami svetnikov, in ves altar je bil gotov. Meni se je altar lep zdel (bila sem še le deset let stara). Voli tam v kotu so delali tako debele oči in na nas gledali, ko smo mi molili in se jokali. . . . Otrók nas je bilo pet, dve deklici in trije dečki. Klečali smo spredaj pred altarjem; odrasčeni pa so stali za nami. Ko je bila sv. maša končana, naredili so gospod duhovnik lep nagovor na nas otroke in nam razložili, kako veliko čast in dobroto nam Jezus skaže pri sv. obhajilu. Govorili so tudi o Betlehemski štalici in o tabernakeljnu našega srca, v katerem Jezus prebiva po sv. obhajilu. Jaz se še vsega spominjam, tudi tega, ko smo morali otroci na

povelje duhovnika roke vzdigniti in priseči, da bomo sveti katoliški cerkvi vedno zvesti ostali. Jaz vem, da sem to prisego zvesto držala do sive starosti. Po tisti prisegi smo bili obhajani. Vesela sem, da se še vsega spominjam. Toda, gospod, poslušajte, kaj se je potem zgodilo. Ko smo še klečali in molili, čuli smo zunaj nekoga na glas zažvižgati. Še zdaj se vsa stresem, če se na to spominjam. Duhovnik je brž sveče ugasnil in mi smo v temi ostali; pa nobeden se ni ganil iz mesta, še dihati si skoraj nismo upali. Čuli smo zunaj možke korake. Dva močna kmeta sta šla pred farovž na stražo. Takrat so namreč sprideni ljudje kot najeti rabeljni brezverske vlade po noči po vaseh okoli hodili in duhovnike zasledovali, če bi morda kateri po noči vernike okoli sebe zbral, z njimi molil ali sv. mašo bral. Če so na kaj takega naleteli, so ljudi razpodili, duhovnika pa so seboj vzeli in potem v mestu na gilotini ob glavo djali. Tudi takrat so v našo vas prihrumeli ti plačani rabeljni, pa naša dva stražarja, ki sta bila s puškami oborožena, sta jim naproti šla in jim menda povedala, da v tej vasi ni duhovnika. Slišali smo govorjenje, pa nismo prav razumeli. Kmalu potem so brezverski potepuhi odšli; mi smo pa spet sveče pri altarju prižgali in še nekaj časa skupaj molili. Stari, dobri duhovnik nas je pri slovesu vse objel. Čutil je menda že, da se mu bliža mučeniška smrt. Kmalu potem so ga namreč brezverci vjeli in ob glavo djali. Zdaj je gotovo v nebesih!“ Lice je žarelo častitljivi starki, ko mi je to pripovedovala.

biti avstrijski državljani, 4. mora v tisti občini, ktera ga predlaga za porotnika, vsaj že eno leto prebivati, 5. mora ali vsaj 10 gld. direktnega cesarskega davka na leto plačevati, ali pa mora biti doktor, odvetnik, notar ali profesor. — Za porotnike se pa ne smejo vzeti po § 2. taki, ki so bolni ali slaboumni, ali v konkurzu (krida), ali pod varuštvom, ali v kazni, preiskavi itd., in tudi taki ne, ki so vsled sodnijske kazni izgubili občinsko volilno pravico (toliko časa, dokler je spet ne dobijo). — Oproščeni pa so po § 3. porotniške službe a) uradniki razun profesorjev, b) vojaki na dopustu, c) duhovniki, d) učitelji, e) osebe, ki služijo pri pošti ali telegrafu, ali pri železnici. Po § 4. pa so oproščeni a) taki, ki so nad 60 let stari, b) državni in deželni poslanci, c) taki, ki se začasno pokličejo v vojaško službo; d) služabniki cesarskega dvora, profesorji, zdravniki in lekarji se smejo oprostiti, ako njih predstojni urad ali pa občinski urad pričuje, da so v svoji službi potrebni; e) kdor je v enem letu porotnik bil, se mora v prihodnjem letu oprostiti, ako to želi. § 5. Vsak župan naredi imenik tistih mož v svoji občini, ki so po zgoraj naštetih določbah sposobni za porotnike in niso oproščeni. Pri vsakem imenu je treba pristaviti, ktere deželne jezike dotični razume in ktere se navadno posluhuje. § 6. Ta imenik mora župan osem dni na ogled predložiti in to razglasiti, da ima vsak priložnost, v imenik pogledati, ali ni kdo izpuščen, ki je postavno sposoben, ali pa kdo upisan proti določbam postave.

Po § 15. se mora letni imenik porotnikov tiskan doposlati tudi županom.

Na te določbe naj se ozirajo naši slovenski župani in drugi rodoljubi in naj delajo na to, da dobimo več slovenskih porotnikov. Seveda je ta služba sitna in nekdanji tlaki podobna, ker mora porotnik svoje gospodarstvo za nekaj časa popustiti in v dragem Celovcu po večini na svoje stroške živeti, ker dobi za to v primeri le malo odškodnino za pot. Po drugi strani pa je ta služba častna, in dobro porotno sodišče je tudi veliko vredno, ker se nobenemu Slovincu ne bo treba bati, da bo morda zavolj tega obsojen, ker nemško ne zna in ga porotniki ne razumejo. Iz ljubezni do bližnjega, naj si bode že Nemeec ali Slovenec, si štejmo vsi pravi avstrijski državljani v sveto dolžnost, sodelovati s svojimi najboljšimi močmi za pravico in svobodo zlato tudi na tem polju.

Dopisi prijateljev.

Iz Lipe. (Volitev obč. in šol. predstojništva.) Naši odborniki so se pri volitvi novega župana dne 21. prosinca prav složno držali. Izvolili so zopet enoglasno občepriljubljenega slovenskega kmeta „Srena“ v Logivesi. Pri volitvi v naš šolski svet se je občinski odbor vendar zmotil. Uzrok tega je nek nezanesljivi odbornik, kateri na meji naše občine stanuje. Tu bodi povedano in potoženo, da je odbor krščanske, značajne, slovenske posestnike zavrgel in večinoma take liberalce izbral, ki ob nedeljah s puško na rami na lov hodijo, kegljajo, ali v gostilnicah kvartajo in tako krščanske dolžnosti zanemarjajo. Lep izgled za našo mladino! Ta nezanesljivi odbornik in njegov stari sosed sta že do zdaj v našem šolskem svetu prvo besedo imela in nam nepotrebne stroške napravljala.

Izpod Strmca. (Še en glas o zadnji volitvi). Da smo pri volitvi v Vernbergu propadli, oziroma da se je nismo udeležili, prišlo je od tod, ker smo z agitacijo prepozno začeli; tudi se niso postavili pravi kandidati. Tako so nekteri iz naših veselje, drugi pa pogum izgubili. Pa še nekaj je, kar marsikterege peče in mu jemlje veselje do narodnega dela: vedno se pri nas upije „svoji k svojim!“ — pa ravno tisti, ki imajo to besedo zmirom na jeziku, se ne ravnaajo po njej. Slovenske gostilnice in prodajalnice so jim preborne, prerve; rajši hodijo k Nemeem in ponemčencem, kjer je vse bolj „nobel“ in lepo zlikano. Na dan volitve pa poznajo slovenskega obrtnika in trgovca ter še od njega zahtevajo, da bi jim bil za agitatorja, da bi šel za vse v ogenj. Ali zamore to z veseljem storiti? Kaj nam pomagajo vse zmage pri volitvah, če bi pa gospodarsko propadli? Zato moramo skrbeti za svoje obrtnike in svoje trgovce; če imajo ti več, za toliko je naš narod bogatejši.

Iz Tinj. (Kmetijski pouk.) Dne 9. svečana je bil tu kmetijski pouk naše kmetijske podružnice. Prišlo je kakih 40 poslušalcev, ki so prišli večinoma iz domače fare. Govorila sta gg. Nagele iz Velikovca in dr. E. Kramar, ki je podučeval o živinoreji najprej v nemškem, potem na izraženo željo pa tudi v slovenskem jeziku. Govorilo se je tudi o sadjereji. Neki udeleženec shoda je rekel prav dobro: Taki shodi bi bili že prav, samo da bi se pri njih toliko po nepotrebem ne nemškutarilo!

Iz Prevalj. (Katoliško delavsko društvo za Prevalje in okolico.) Mislim sem, da vam spretnejša roka popiše ustanovljenje novega vrlega

slovenskega društva na Koroškem. Ker se ni zgodilo, sporočim vam danes jaz nekoliko. Že dolgo časa smo mislili na ustanovitev katoliškega delavskega društva, ki je za nas prepotrebno. Naša želja se je nam izpolnila dne 27. prosinca t. l.; zakaj ta dan se je vršil pri Stokelnu v Farski vasi ustanovni shod novega društva. Shod se je vršil prav sijajno in velika dvorana je bila natlačena polna delavcev, ne le iz našega kraja, marveč tudi iz Možic, Črne itd. Ko je domači g. kaplan pozdravil navzoče z lepim krščanskim pozdravom „Hvaljen bodi Jezus Kristus“ in prisrčnim nagovorom, pjasnuje drugi govornik namenovega katoliškega delavskega društva in kaže na posledice krivih brezbožnih nauk, ki so spravili v največjo nesrečo in res žalosten položaj trpeči delavski stan. Rešitev najdemo le v pravi veri Kristusovi, h kateri morajo se povrniti vsi stanovi, ako hočemo da se zboljšajo sedanje žalostne razmere. Tretji g. govornik v krasnem in vnetem govoru dokazuje, da sv. cerkev svojim udom ne daje le upanje na drugi boljši svet, marveč hoče poskrbeti tudi za njihov časn blagor. Kaže kako so nastale sedanje žalostne razmere in navaja, ter z mnogimi izgledi dokazuje dva uzroka: da so se namreč poizgubile lepe navade in pa veliki „napredek“ v raznih stvarih, s katerim se nasprotniki toliko ponašajo. Lepe besede izvrstnega g. govornika so navzočim očitno segale do srca. Potem so se izvolili v odbor sledeči gospodje: J. Kolenc, načelnik; Al. Kovač, njegov namestnik; kaplan Iv. Ebner, tajnik; J. Kunc, blagajnik; Fr. Grobelnik, odbornik. Prvi dan je pristopilo 72 udov. Ljubljanski katoliški delavci so nam poslali srčen pismeni pozdrav. Dne 17. svečana je imelo naše društvo že drugi shod v Črni, kateri se je obnesel sijajno. Tako smo srečno začeli; dal nam Bog tudi zanaprej svoj blagoslov!

Iz Ljubljane. (Za slovensko šolo šolskih sester v Velikovcu) so zložili ter poslali družbi sv. Cirila in Metoda duhovniki rojeni v Brezniški župniji 300 kron. Darovali so: Veleč g. Ivan Dolžan, župnik na Trsteniku, 20 kron; Ignacij Fertin, župnijski upravitelj v Fužinah (Weissenfels), 10 kron; Frančišek Finžgar, semeniški duhovnik v Ljubljani, 6 kron; Urban Gollmaier, Tomajski dekan v pokoju, častni kanonik, 20 kron; Tomaž Kajdiž, dekan v Moravčah (že poprej 6 kron), 14 kron; Anton Mežnarec, mestni župnik in dekan v Kranju, 40 kron; Josip Pogačnik, župnik v Kottljah na Koroškem, 20 kron; Ivan Pristav, kapelan v Črnomlju (že poprej 2 kroni), 4 kron; Josip Pristav, kapelan v Dobu 10 kron; Simon Pristav, beneficijant v St. Vidu pri Zatičini 20 kron; Dr. Ivan Svetina, gimn. profesor v Ljubljani, ud nadzorništva družbe sv. Cirila in Metoda (že poprej 10 kron), 26 kron; Frančišek Vohine, župnik v Križah pri Tržiču, zlatomašnik, 20 kron; Anton Zupan, kapelan c. in kr. mornarice v mornarski bolnici v Pulju, 10 kron; Frančišek Zupan, župnijski upravitelj v Poljanah v Istri, 20 kron; Mihael Zupan, župnik v Sostrem, 20 kron; Tomo Zupan, gimn. profesor, prvomestnik družbi sv. Cirila in Metoda (že poprej 20 kron), 40 kron. S tem darom si je pridobila skupina duhovnikov Brezničanov pokroviteljstvo družbe sv. Cirila in Metoda. Zastopnik pri veliki skupščini bo najmlajši župnik, za sedaj veleč g. Josip Pogačnik, župnik v Kottljah na Koroškem. Nabiratelj, kateri se gospodom darovateljem iskreno zahvaljuje, izrekla se je od neke strani želja, da bi se spolnila še druga pokroviteljina, ktere polovica je z nabranim zneskom za uplačana. Ako je več gospodov rojakov te misli, — živeli! Potem bi bil poleg najmlajšega župnika drugi zastopnik pokroviteljev najstarejši kapelan. Naj dostavimo temu poročilu nekatere stavke iz pisma, s katerim je g. nabiratelj spodbudil svoje rojake, da so zložili navedeno svoto: „Odkar je družba sv. Cirila in Metoda razglasila sklep, da hoče ustanoviti v Velikovcu štirirazredno slovensko šolo, katero bodo vodile šolske sestre, začeli so jej v obilnejši meri prihajati darovi, zlasti od duhovske strani. Obilnih darov bo pa družba tudi potrebovala, da srečno izvrši ta svoj pogumni a velevažni ukrep. Slovenska šola v Velikovcu pod vodstvom šolskih sester bo brez dvombe resilno zavetišče mnogim slovenskim otrokom v tužni Koroški ne le v narodnem, ampak prav tako tudi v verskem oziru. Ne dvomim, da bo šola izvrstnih odgojiteljic — šolskih sester — v kratkem času raztezala svoj blagodejni upliv ne le po bližnji Velikovški okolici, ampak po vsej Koroški, koder se še glasi slovenska govornica. — Brezničani smo nekako sosedje koroškim Slovincem; naši očete so bili od nekdaj v prijateljski dotiki z njimi. Pokažimo jim duhovniki Brezničani ob priliki, ki je zanje v verskem in narodnem oziru tako imenitne važnosti, skupno svoje simpatije s tem, da zložimo za šolo v Velikovcu 200 kron, kolikor znaša pokroviteljina za družbo sv. Cirila in Metoda. Morda spodbudimo s svojim izgledom tudi druge skupine duhovnikov ali neduhovnikov, da začno pristopati na ta način kot pokrovitelji družbi sv. Cirila in Metoda.“ — Da se izrečena nada uresniči, to je tudi naša iskrena želja. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Od štajersko-koroške meje. Žalostna usoda bivšega Pliberškega nadučitelja Schupnika ganila me je v srce. Toraj še le po njegove smrti spoznali so veščaki, da je bil revež umobolen, t. j. da ni bil pri zdravej pameti. Spomnil sem se pri tej priložnosti znanega narodnega učitelja, kterege pa ni več na Koroškem, in kateri je Schupnika dobro poznal ter ga večkrat opazoval. Le ta učitelj je trdil, da se Schupniku „meša“, da ni pri pravi pameti. Enkrat je baje celo g. deželnega šolskega nadzornika dr. Gobanca opozoril na duševno bolezen Schupnikovo, a kakor se je videlo, niso mu hoteli verjeti merodajni krogi. Ta mož, poznat kot dober psiholog (dušeslovec), je tudi trdil, da še neki drugi nadučitelj uže dlje časa na umu bolega. A vendar se je zgodilo, da si ga je učiteljstvo celo izbralo za svojega zastopnika v neki okrajni šolski svet. Bodočnost pokazala nam bode, je li ta učitelj tudi v tem slučaju tako dobro pogodil, kakor pri nesrečnem Schupniku.

Iz Maribora. (Nov Abecednik.) C. kr. založništvo šolskih knjig naročilo je gg. J. Koprivniku, c. kr. profesorju, in G. Majcenu, c. kr. učitelju na tukajšnjem učiteljski, da naj sestavita novo slovensko „Začetnico“ ali „Abecednik“, kterege misli naučno ministerstvo uvesti v vse šole po slovenskih pokrajinah. Imeni gospodov spisateljev ste nam porok, da bode nova knjiga z ozirom na odbiranje in na razvrstitev tvarine, na metodo, na obseg, na obliko itd. gotovo izborna in da nam bode za beležiti nov napredek na polji šolske literature. Pri tej priliki naj omenimo, da je v Gradcu voljeni odbor za preosnovno šolskih knjig vsprejel v oceno tudi „Prešernov Abecednik“. Dotični g. presojevalec trdi v svojej oceni, da je knjiga vsled slabe metode, nepovoljne razvrstitve učne tvarine, osobito pa zavoljo premnogih težkih slovniških hib v slovenskem kakor v nemškem jeziku za šolsko rabo neprimerna.

Iz Gradca. (Še en par besed v odgovor g. župniku baronu Čuku di Kukanja.) Tudi tukaj v nemškem Gradcu nam je v roke prišel glasoviti članek „slavnega“ župnika v Löllingu, ki nekako pravi, da imajo Nemci zgodovinsko pravico zatirati Slovence. „Učenega“ gospoda bi pa prašal, ali niso tudi Rimljani enkrat vladali nad Nemci? Zakaj pa g. župnik ne uči Nemcev, naj se podvržejo laški nadvladi, ker so Lahii nasledniki Rimljanov, toraj imajo zgodovinsko pravico do vlade nad Nemci? Ali g. župnik nadalje še nikoli nič ni slišal o pravicah češkega in hrvaškega kraljestva? Zakaj se g. župnik poganja samo za nemške pravice, katerih pa sicer tudi ni posebno trdno podprl; zakaj ne tudi za pravice drugih narodov? Saj g. župnik ni Nemeec, kakor vemo. Pravijo, da je Lah; pa potem bi se moral potegniti za laške pravice, na primer da se mora Italija razširiti do Donave, kamor je segalo rimsko cesarstvo. Seveda, bili so časi, tako sem slišal, ko se je gospod župnik tudi za Lahe poganjal; takrat je bilo pač neko drugo vreme; pa tisti veter je prešel, in tisti časi so minuli. Pa jaz niti ne verujem, da bi bil g. baron rojen Lah. V neki knjigi „Slovenske Maticice“ sem bral, da je ta rodbina slovenskega pokoljenja, pisali so se prej za „Čuke“. Če je pa g. župnik slovenskega rodu, potem naj ne hodi v boj zoper svoje rojake, kakor so nekaj delali janičarji. Zdaj pa res ne vemo, ktere narodnosti je ta „sloveč“ g. župnik. Beseda „Čuk“ je v resnici slovenska; toda prevržena je v „Zucco“ in ima še pristavek „di Cucagna“, to bolj po laščini diši. Znal bi pa tudi slovensko biti, recimo „kanja“ ali pa „kukanja“, (za kukavico), ktera oblika pa med Slovenci ni v navadi. Sicer pa ima prvo besedo v tem vprašanju g. župnik sam; on je pa zdaj odločen Nemeec in nemški nacijonalec, pustimo ga toraj Nemeem! Svetujemo mu pa, naj koroško zgodovino nekoliko bolj globoko v stare čase preiskuje, da bo vsaj zvedel, kdo je bil prej na Koroškem, ali Slovenec ali Nemeec.

Iz Primorja. (Posojilnice. — Laško vino. — Gospodarske zadruge. — Volitve.) Mi revni Istrani upamo, da se nas Bog vender usmili in nas dovede do boljših časov. V Podgradu smo ustanovili posojilnico; v Pulji je bila že prej. Treba jih bo še v Pazinu, v Mošinjju, morda tudi v Dolini. — Vi Slovenci na severu, ne kupujte laškega vina. V Klosterneburgu so preiskali laška vina in se prepričali, da so ponarejena in popačena. Kupujte rajši vino od nas Primorcev. Naša isterska vinarska zadruga je v zvezi z Vipavsko, ter ima skladišča v Ljubljani, Novem mestu in Karlovcu. (Zakaj ne tudi v Kranju in Celovcu?) Tudi Štajerci naj bi snovali vinarske in sadjarske zadruge. Sploh pa bi se priporočale morda tudi zadruge za lesno trgovino, za hmelj, za živinorejo. Mi Istrani radi kupujemo moko, fižol, repo, zelje; na prodaj pa imamo vino, ali bi se ne dalo narediti, da bi si severni in južni Slovenci drug drugemu pomagali? Kaj potrebujemo laških in nemških prekupecev? Ali si ne moremo sami napraviti kako pripravno gospodarsko in trgovsko društvo? Le z Bogom delajmo, pa bo vse šlo, pa bodimo marljivi in srčni, ne preveč boječi in nezaupni. Če v Boga zaupamo in se potrudimo, nam bo že pomagal. Nek učeni jezuit mi je na Dunaji pravil, da so bili v prejšnjem stoletju Korošci zelo pobožni, Tirolci pa bolj neporedni; zdaj je pa menda ravno narobe. Tudi Istrani prej niso tako grozno kleli, dokler še ni bilo arzenala v Pulji. — Za volitve v deželni zbor se že zdaj pripravljamo in upamo par sedežev pridobiti, pa borba bo strahovita!

Glasovi nasprotnikov.

Pobožna želja!

Ko je bila zadnjič v Čakovcu na Ogorskem dopolnilna volitev za državni zbor, je tam vladni kandidat, minister Vlašič, zmagal le z najhujšo silo

in najkrutejšim pritiskom na volilce. Kdor ni bil zanj, so ga kratkomalo zaprli ali odgnali preko meje. To se je zgodilo med drugim tudi tajniku zagrebškega nadškofa. Tako postopanje silno ugaja našim koroškimi „liberalcem“ in silno jih srbi, da bi se tako delalo tudi na Koroškem z vsakim, ki ne trobi v liberalno-nacionalni rog. Glasilo koroških advokatov, Beljaške „Kärntner Nachrichten“, ki so hodile pri rajni „Urši“ v šolo, da se naučé kako se mora po Slovincih prav robato in surovo udrihati, veselijo se namreč silno tega postopanja ogerskih liberalcev in želijo, naj se tudi na Koroškem dela tako z „windisch-clericale Volksverhetzer“. Če pride tak v kako občino k volitvam ali na shod, naj ga občinsko predstojništvo dene v zapor, zakaj — tako modruje mlada „Uršika“ — to je „ein unzweifelhaftes polizeiliches Recht der Gemeinden“!! Če se bo tako delalo, potem se povrne na Koroško zopet stara „Gemüthlichkeit“. — Glejte rojaki, tako mislijo tudi tisti nemški gospodje, ki nas vedno hočejo osrečiti s svojim blazenim „mirom“, tako hujskajo ljudstvo zoper nas! — Svobodo hočejo, pa le za se, za vse druge pa — orožnike in ječo! Sram naj jih bode! — Kaj pa, če stvar obrnemo, ter rečemo, naj se pokaže meja vsem tistim nemškim pisarjem in kričarjem, ki hujskajo na Koroškem narod zoper narod. Mislim, da bi jih moralo precej pobrati svoja kopita in med njimi gotovo tudi „ultranemški“ urednik lista „Kärntner Nachrichten“ s kratkim, pristno nemškim imenom — Otto Ambroschitsch!!!

Politični pregled.

Vsa Avstrija žaluje nad grobom maršala nadvojvoda Albrehta, ki je bil vojakom izvrsten vodnik ter skrben in usmiljen oče, sicer pa veren kristjan in lep izgled vsem tistim, ki mislijo, da je le tisti „nobel“, kdor se iz vere norčuje. Pa ravno narobe je res, ravno visoko omikani ljudje najvišjih stanov so navadno dobri in zvesti kristijani, med tem ko mnogokrat taki, ki so iz beraške kože na višo stopinjo prilezli, svojo prirojeno surovost še s tem kažejo, da veri svojih očetov hrbet obrnejo. Vsa čast rajnemu nadvojvodu Albrehtu, ki je vsem vojakom in celemu svetu pokazal, da je najviši vojskovodja ob enem lahko tudi ponižen in pokoren sin sv. cerkve. V tem smislu ga hvalijo katoliški listi v Rimu. Pa tudi njegove vojaške zasluge priznava celi svet. Kot dobrega vojvoda (generala) se je izkazal posebno pri Novari in pri Kustoci. Iz vseh krajev svetá, od vseh cesarskih in kraljevih dvorov prihajajo telegrami (brzobjavke), v katerih se izreka žalost nad smrtjo tako vrlega moža. Še pred smrtjo se je pokazal pravega, vernega kristijana. Pri gospódi se je namreč ukoreninila razvada, da znanci in prijatelji drage vence na mrličevu krsto (trugo) pokladajo, nasprotno pa pokriti za pogrebom grejo, tako da nobeden nič ne moli; za miloščino in sv. maše zadušnice se pa ne zmenijo. Nadvojvoda Albreht si je pa pred smrtjo vse vence prepovedal in rekel, naj se tisti denar rajši potrosi za reveže in za sv. maše. — Državni zbor bo menda najprej na rešeto vzel državni proračun, potem pa novo davčno postavo. O novi volilni postavi je pa vse tiho; liberalci bi menda najrajši videli, ko bi se ta stvar zavlekla. Toda delavci ne mirujejo. Na Dunaju napravljajo shod za shodom ter glasno tirjajo, naj se jim dá volilna pravica. Gotovo je, da ne bodo prej miru dali, dokler se jim vsaj nekaj ne dovoli. — Zadeva zaradi Celjske slovenske gimnazije še vedno straši po časnikih. Hohenwartov klub je sklenil, da hoče soglasno glasovati za to šolo. — Slovenski poslanci, ki so izstopili iz štajerskega deželnega zbora, so razglasili izjavo do slovenskih svojih volilcev, v kateri razložijo, zakaj da jim drugzega ni kazalo, kakor izstopiti. — Tudi slovenski poslanci goriškega deželnega zbora se niso hoteli dalje udeleževati sej, da so zbor naredili nesklepčen, in da tisti ni mogel dovoliti velikanskih svót v korist Lahom (nad 800.000 gld.), kakor so nameravali laški poslanci. Tudi goriški slovenski poslanci so svoje postopanje razložili in opravičili v posebnem, očitnem pismu do svojih volilcev. — V Kranjskem deželnem zboru so sklenili novo lovsko postavo, pa katoliški, kmetom prijazni časniki pravijo, da postava ni veliko vredna, ker je bolj graščakom in zajcem v korist, kakor pa kmetom. — Gališki deželni zbor je sklenil resolucijo, da naj se v Galiciji pri poštah, železnicah in orožnikih upelje poljščina kot notranji uradni jezik. — Volitev v Čakovcu, kjer je minister Vlašič le z veliko silo, z vsem vladnim pritiskom in mnogimi nasilstvi zmagal za par glasov, je napravila bojda ogerski vladi okoli 100.000 gld. stroškov. — Judovsko-madžarska vlada na Ogerskem je duhovnikom matrike (krstne bukve) vzela in jih hotela učiteljem dati. Zdaj se pa že čuje, da to ne pojde, in bodo menda nastavili posebne uradnike za ta posel. Duhovniki so matrike zastonj pisali, uradnike bodo morali pa dobro plačati. Saj

to je bil morda pravi namen vladne stranke; ona hoče nekaj svojih zvestih pristašev in pomagačev z dobrimi službami preskrbeti; kmet, ti pa plačaj! — V Nemčiji so delali postavo zoper prekucuhe. Za to postavo so bili tudi nekteri brezverci, kajti tudi taki bi radi svoje denarje v miru uživali. Ko je pa eden iz katoliških poslancev predlagal, da naj se postava obrne tudi zoper take, ki delajo prekucijo od zgoraj navzdol, namreč zoper tiste gospode, ki brezverske nauke trosijo po bukvah in časnikih, takrat so pa brezverski liberalci kakor sršeni po konci planili in ugovarjali, češ, da to ne sme biti, da bi učeni možje ne smeli pisati, kar hočejo. — Da v Nemčiji ni pravica doma, ampak le sila in ošabnost; to že davno vemo, in to se je pred kratkim spet pokazalo. Poljski poslanci so se namreč pritožili zoper nasilstvo in krivice tistega društva, ki pospešuje ponemčevanje v poljskih pokrajinah, na Poznanjskem, Pruskem in v Sleziji. Pruski minister Köller je pa to prošnjo robato in brezobzirno zavrnil, rekši, da od vsacega Nemca zahteva „národní ponos“, da „pospešuje nemštvo“ v izhodnih pokrajinah. Z drugimi besedami se to reče, da mora Nemeec Nemcu pomagati, da Poljaka na tla vržeta, mu otroka vzameta in ga utakneta v nemško šolo ali pa v nemško kosarno, da se iz njega Nemeec naredi. Tedaj krščanska ljubezen in pravičnost na svetu nič več ne velja, ampak le sila močnejšega in pa „národní ponos“. Pa zna še priti čas, ko bode pruski „národ“ — po nosu“ dobil. — Nemški državni zbor je sprejel postavo, da smejo jezuiti spet v Nemčijo priti. — Belgija si bo vendar osvojila državo Kongo v Afriki, pa tako, da bo imela država Kongo svojo posebno vlado, ki bo pa belgijski vladi podložna. — Iz Švice so zapodili pet anarhistov. — Samega sebe je umoril Kitajski admiral (general na morju) Ting, ker mu vojskovanje ni šlo po sreči. Kitajci so od Japoncev povsod tepeni, kamor se prikažejo. Morda je to Božja kazen, ker so tudi oni kristijane vsa leta preganjali in morili.

Gospodarske stvari.

Bel oves. Razširilo se je bilo med mnogimi živinorejci mnenje, da je prav bel oves boljši za krmo, nego oves temnejše barve. Ker je bilo večje popraševanje po belem ovsu, so na Angleškem in Ruskem nekteri začeli oves beliti z žvepleno paro. Tak oves je škodljiv. Nekemu podjetniku na Angleškem je nakrat poginilo 30 konj, ker jim je dajal tak oves. Zato svarimo pred prebelim ovsom vse, ki oves kupujejo za krmo. „Kmet.“

Živinski sejmi meseca sušca.

Dné 2. sušca v Wolfsbergu; 4. v mestu Šent-Vidu; 6. v Beljaku; 11. v Labudu; 20. v Beljaku in Spod. Dravogradu; 23. v Wolfsbergu; 26. v Pliberku; 28. v Št. Pavlu; 30. v Wolfsbergu; 31. sušca v Guštanju.

Novičar.

Na Koroškem. Vojaški nabor se bo vršil: v Celovcu 1. sušca, v Borovljah 2. sušca, v Celovcu za okolico 4., 5. in 6. sušca, v Železni Kapli 18. sušca, v Velikovcu 20., 21. in 22. sušca, v Pliberku 23. in 26. sušca, v Št. Pavlu 1. in 2. mal. travna, v Beljaku 4., 5., 6. in 8. mal. travna, v Št. Mohorju 18. mal. travna. — Poučne govore o kmetijstvu je imel dr. Kramar dné 9. svečana v Tinjah, 21. svečana pa v Doberli vesi. Govoril je v nemškem in slovenskem jeziku. Nam je tako tudi prav, ker nam je za pouk v prvi vrsti, ne pa za usiljevanje kakega jezika. Samo nemški govori pa kmetom nič ne koristijo, ker vsi tisti, ki ne znajo dobro nemško, potem še k shodom ne pridejo, in je udeležba pičla, korist prav majhna. Še to bi bilo železi in bomo tudi vedno tirjali, naj se shodi bolje razglasio, da bo udeležba večí. — Delo za most pri Lipici je razpisano, torej se bo most še letos postavil. — V Beljaku se veliko govori o železnici na vrh Dobrača, ki bi jo radi zidali, ko bi kdo dal potrební denar. — Prevaljsko katoliško delavsko društvo je nedavno napravilo shod v Črni, ki je bil prav dobro obiskan. Nastopilo je več izurjenih govornikov. K društvu je pristopilo 80 novih udov. V nedeljo dné 3. sušca t. l. ima to društvo pri Stokelnu v Prevaljah ob 3. uri popoldne svoje mesečno zborovanje, h kateremu so vsi udje uljudno vabljeni s prošnjo, da se ga udeležé v mnogobrojnem številu. — Dr. Kramar je izdal poročilo o delovanju po njem ustanovljenega kemičnega poskuševališča v Celovcu. Kaj več o tem spregovorimo drugokrat.

Na Kranjskem. Navod za pravilno poslovanje pri posojilnicah bo spisal gosp. J. Lapajne v Krškem, ako dobi podporo od posojilnic in kranjskega deželnega zbora. — Novo cerkev mislijo zidati v Zaplani. — V Ljubljani je začel izhajati nov

list „Planinski Vestnik“ po 1 krat na mesec. To bo list za hribolazce. — Posojilnica se je ustanovila v Dobropoljah na Dolenjskem. — Konsumno (užitno) društvo so si ustanovili katoliški delavci v Ljubljani. — V Radovljici se bo naredila podružnica slovenskega planinskega društva. — Novo-meška hranilnica je imela lani 67.825 gld. hranilnih ulog. — Pri Knežaku je zmrznila 51letna ženska. — V Lipljanah pri Turjaku so surovi fantje ubili nekega mladenča, ki jih je prišel mirit.

Na Štajerskem. Nov studenec slatine (kisle vode) so našli v Rogatcu. — Slovenski Štajerci bodo v spomin cesarjeve 50letnice nabirali sklad, iz katerega se bodo podpirali mladi slovenski uradniki, ki nemajo še plače. To je važno posebno za politične urade, kjer morajo mladi gospodje dolgo časa brez plače služiti, vsled tega revni Slovinci nočejo ustopiti v politično službo, potem pa manjka slovenskih uradnikov pri okrajnih glavarstvih. — Pri občinski volitvi v Velenju so Slovinci zmagali v vseh treh razredih. — „Slovensko društvo“ je dné 17. svečana zborovalo pri sv. Lenartu. — Stolni korar v Mariboru so postali č. g. dr. Mlakar. — Katoliško delavsko društvo z nemškimi in slovenskim oddelkom se bo ustanovilo v Mariboru. (Bi bilo tudi v Celovcu mogoče.) — Na novo se bo poživila štajerska deželna najdenišnica.

Na Primorskem. Sv. misijon so imeli v Tolminu. — V Sovodnjah so šolo zaprli zavolj davice. — „Knjižnice za mladino“, katero bo izdajala „zaveza slovenskih učiteljskih društev“, tiskal pa g. Gabršček v Gorici, izišel je že prvi snopič. Obsega dve povesti in velja 20 kr. To podjetje je prav hvale vredno, vsaj dobi mladina kaj njej primerne berila. — Osem laških izgrednikov je bilo v Rovinju obsojenih na več tednov zopora. To so tisti, ki so se v Balah ustavili orožnikom.

Po drugih deželah. V Carigradu na Turškem se je spet prikazala kolera. — V trdnjavi Tahao na kitajskem otoku Formoza se je užgala in razletela zaloga smodnika. Od strašnega poka so padle vse sosedne hiše in kosarne na kup, tako da je 2000 ljudi konec vzelo. — V samostan je stopil in menih postal 22letni princ Edvard Schönburg v Pragi, sin podpredsednika gosposke zbornice. — Iz Bošnjakov bodo sestavili tudi en konjiški polk za stražo pri gorskih topovih. — Hudo zimo imajo letos tudi v severni Afriki. Tudi snega je dovolj. — Konjska razstava bo letos na Dunaju meseca vel. travna. — Potopil se je parnik „Eskurial“; sedem mornarjev je utonilo. — Na reki Temsi se je razletela ladija s smodnikom; vsi ljudje na barki so konec vzeli.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Mil. gosp. knezoškof bodo delili zakrament sv. birme: dné 23. mal. travna v Gospi Sveti; dné 2. vel. travna v Skočidolu; 7. v Slov. Šmihelu; 8. v Št. Jurju pri Trušnjah; 9. v Gorenčah; 12. v Spod. Dravogradu; 13. na Suhi; 14. v Pliberku; 15. v Štebnu pri Globasnici; 16. v Doberli vesi; 30. vel. travna v Beljaku. — Č. g. Jož. Vintar, provizor v Kapli na Grobniškem polju, je prestavljen za provizorja v Lieding. — Umrli je vč. gosp. Viktor Pucher, kn. škof. duhovni svetovalec in župnik v Libeličah. N. v m. p.!

Zahvala.

Kakor vsako leto, tako nam je tudi letos došlo precej podpore od strani požrtvovalnih rodoljubov in društev. Le s to podporo je mogoče, da zamoremo ob jezikovni meji na Koroškem, kjer je nevarnost ponemčevanja največja, nekaj stotin iztisov brezplačno razdeljevati. Ljudstvo se zanima za novice, pri tem pa se navadi slovenskega branja, polagoma pa začne tudi politične članke prebirati in o njih premišljevatí ter se tako pridobi za slovensko in krščansko stranko. Taki, ki „Mir“ berejo, če tudi že ne volijo vselej z nami, pa vsaj niso zoper nas; kjer se kaj sliši in bere o nemških zmagah, treba je vedeti, da nasprotnikom vselej do zmage pomagajo tisti, ki nič ne berejo in nič ne vejo ter potem to za prav in dobro imajo, kar se jim v ušesa natrobi. Iz tega bodo dobrotniki našega lista razvideli, kako imenitno in dobro delo storijo, da naš list podpirajo in priporočajo. Izrekamo jim torej v imenu ubogih koroških Slovincov najprisrčnejšo zahvalo; vse tiste pa, ki se bodisi iz katerih koli uzrokov nočejo ali ne morejo ogrevati za naš list, pa z ozirom na našo pošteno borbo za dobro stvar prav uljudno prosimo, da mu vsaj škodoželjno ne nasprotujejo. Menda ga ni pošteno mislečega Slovenca po širni naši domovini, ki bi ne pritrldil temu, da je naš list za slovenstvo na Koroškem velikega pomena in tudi vsestransko potreben.

Lastništvo „Mira“.

Loterijske srečke od 23. svečana.

Dunaj	28	7	1	39	89
Gradec	76	70	15	33	3

Javna zahvala.

Podpisani izrekam presrečno zahvalo tako v svojem imenu, kakor v imenu svoje soproge vsem čestitim prijateljem in znancem, ki so se naju spominjali povodom najine poročne slavnosti bodi si z brzovjavnimi ali pismenimi čestitkami. — Ker nama ni mogoče, vsakemu posebej se zahvaljevati, storiiva to tem potom in zagotavljava, da si hočeva te dokaze resnično prave prijateljske ljubezni ohraniti v vednem in prijaznem spominu. Osobito s Koroškega došlo je nama toliko čestik, da sva bila presenečena. Bog živi torej koroške Slovence in z njimi vse tiste, ki nama dobro želijo! Na zdravje!

V Cerkljah na Gorenjskem, 21. svečana 1895.

J. R. Hočevan,
mag. farmac. in posestnik.

Vabilo

k

občnemu zboru

posojilnice in hranilnice v Ziljski Bistrici, ki bode prvo postno nedeljo, dne 3. sušca 1895 ob 3. uri popoldne v gostilni g. načelnika Franca Janah-a

s sledečim vzporedom:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Letni račun in poročilo.
3. Volitev načelstva in odbornikov.
4. Nasveti.

K obilni udeležbi uljudno vabi *načelstvo.*

Vabilo

k

občnemu zboru,

kterega bo imela

posojilnica in hranilnica v Klečah dne 17. sušca 1895 ob 3. uri popoldne v gostilni „pri Schaeffmanu“

s sledečim vzporedom:

1. Nagovor predsednikov.
2. Poročilo tajnika in blagajnika.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Volitev novega načelnštva.
5. Razni nasveti.

K obilni udeležbi uljudno vabi *načelnštvo.*

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	18	5	22
rž	3	45	4	31
ječmen	3	20	4	—
oves	2	18	2	72
hejda	3	50	4	35
turšica (sirk)	3	70	4	65
pšeno	6	50	8	10
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	90	1	45
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 40 kr. do 3 gld. — kr. kisló 1 gld. 40 kr. do 2 gld. 40 kr., slama po 1 gld. 35 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 60 do 64 kr. kila, maslo in puter po 90 do 100 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 33 do 35 gld. stari cent.

Malo gostilno

na deželi, blizo ceste, želi nekdo kupiti ali pa v najem vzeti. Če je zraven nekoliko zemlje, je še bolje. Ponudbe prosimo pošiljati na uredništvo „Mira“.

A. J. Wozonig v Pliberku

priloga svojo zalogo izvrstne ogerske pšenične **moke**, ki je prav suha in se iz nje izpečejo najboljši kraplji. Prodaja se na drobno in na debelo. — Za velikonočno streljanje priloga svoj **smodnik** (purbelj) po 64 kr. kilo. Kdor ga več vzame, tudi ceneje. Pošlje se tudi franko po pošti.

ANTIKOHOL je edini, gotovo pomagajoči pomoček zoper **še tako trdovratno pijančljivost**; nema duha, torej se bolniku lahko brez njegove vednosti daje. Zdravilo je neškodljivo in čini **najboljši uspeh**. Zahvalna pisma ozdravljenih so na razpolaganje. Ena skatljica stane 3 gld., dvojna za zastarane bolzni 5 gld. Ako se denar naprej pošlje, plačamo mi stroške na pošti, ko zdravilo odpošljemo. Pristno zdravilo se dobi le: **Salvator-Apotheke, Gross-Beeskerek, Ungarn.**

Kot nadomestilo za bobovo kavo se priporoča Najokusnejša, edino zdrava in ob snam po zdravnikih ženskam, otrokom in bolnikom; najcenejša primes k bobovi kavi je!

KATHREINER

KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

ČASTNI DIPLOM

1891-1894

8 ZLATIH KOLAJN

Pozor: zahtevajte in jemljite le izvirne zavojce z imenom „Kathreiner“.

Najčistejši prirodni plod v celih zrnih, ki se ne dajo ponarejati.

Se dobi povsod: 1/2 Kile za 25 kr.

Natorna vina,

dalmatincev, prav dober liter po 15 kr.; tirolec, italijan, oger, rudeče po 18 do 24 kr.; belo po 20 do 26 kr.; istrijanec iz Umage po 22 kr., zelo priporočila vreden za take, ki imajo malo krvi, v sodih 56 litrov več. Za pristnost jamčim.

Nadalje priporočam svojo zalogo **moke** iz I. parnega mline v Budimpešti v vrečah po 85 kil ter vse drugo tržaško blago, mast, žgane pijače itd. Vse prav dober kup.

Amand Prosen

v Celovcu, kosarske ulice šte. 24.

Brinjevec!

Podpisani priporoča pravi **natorni brinjevec** liter po gld. 1.20, poštni zaboj 3 litre franko za gld. 4.20.

Med, garantiran pitanec,

kilo po 52 kr., 5 kil po pošti franko za gld. 3.25 proti poštnemu povzetju pošilja

Egidij Jeglič,

trgovec in čebelar v Selu, pošta Lesce - Bled na Kranjskem.

Pijančljivost

se lahko ozdravi z antipetinom, kakor mnoge skušnje pričajo. — **Mnogo zahvalnih pism lahko vsakemu pokažemo in zastoj pošljemo v pregled.** — Zdravilo nema duha, torej se pijaneu lahko daje tudi brez njegove vednosti. — Ena doza stane 2 gld. 20 kr.; dvojna za bolj zastarane bolzni 4 gld. 40 kr. Poštino plačamo tukaj, ako se denar naprej na nas pošlje. Prodaja: **Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721.** — Glavna zaloga v c. k. vojaški lekarni na Dunaju I. trg sv. Štefana.

Služba organista in cerkovnika

v Grebinskem kloštru (Stift Griffen) na Koroškem se odda s 15. malim travnom t. l. Dohodki: v denarju približno 270 gld. — prej več ko manj, — polja 12 birnov posetve in prosto stanovanje. Prosilec mora dobro izurjen biti v petju in orgljanju — prednost imajo tisti, ki so oženjeni in je tudi žena dobra pevka, ker je tukaj vsak dan sv. maša s petjem in druge pevke ob delavnikih ne pridejo. — Ako prosilec sam ne mara obdelati polja, ga lahko v najem dá in dobi lepo svoto. — Prošnje cerkvenemu predstojništvu v Kloštru. Pošta Grebinj (Griffen).

Hiša z gostilnico,

hlevom in vrtom v Lješah pri Prevaljah je na prodaj po ceni. Ime posestnika se izve pri uredništvu „Mira“.

Slamnike

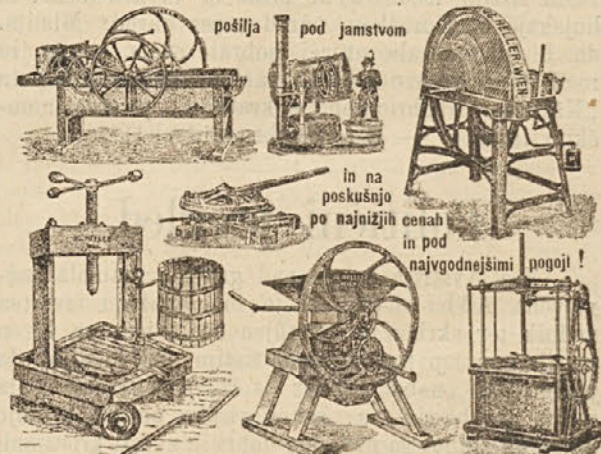
vsakovrstnih oblik, najnovejše mode, iz domače in tuje slame, izdeluje, popravlja, štafira in prodaja na drobno in debelo

Franz Cerar popred J. Markužič.

Tvrška ustanovljena leta 1863.

Čeniki na zahtevanje gratis in franco.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, surova ali prirejeno, in vsakovrstne stroje. Bogato ilustrovani 192 strani obsežni cenik v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ

PRATERSTRASSE NR. 49.

Preprodajalci se iščejo.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu

čebelnovoščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe, gospodom trgovcem

voščene zvitke in méd

za prodajo v skafih po 15, 20, 40 kg. težkih prav po ceni. **Za čebelarje**

izvrstni garantirani pitanec

v skatljah po 5 kg. à kg. 50 in 60 kr., skatlja 30 kr., pošilja se po pošti proti povzetju ali predplačilu.

Dobiva se méd v satovji in pitanec v skafih po 20—40 kg. prav po ceni.

Za birmo, Božič, Miklavža itd. prodaja raznovrstno medenino na debelo in drobno.

Zaloga in prodaja

brinja in brinjevca

liter gld. 1.20, medeno žganje liter 1 gld., vse je lastni izdelek.

Kupuje tudi vsaki čas méd v panjih, sodčkah, kakor tudi vosek in suho satovje, po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo

Oroslav Dolenc

svečar in lektor, trgovina z medom in voskom, Ljubljana, Gledališke ulice 10.

OVES

(„Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 50 kil za eno oralo. — Podpisano oskrbnništvo pošilja 25 kil za 5 gld., 50 kil za 9 gld. 50 kr., 100 kil za 18 gld. z vrečo vred. Uzorce po 5 kil pošilja s pošto franko proti 1 gld. 70 kr. predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah (Gonobitz), Štajersko.